

Remissvar § 69 Dnr KS-2025-000120 940

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har mottagit en motion från Maria Bäckström (S), daterad 2025-01-27, med rubriken *"Trappstegsforsen"*.

Motionären lyfter Trappstegsforsen som en av kommunens mest besökta naturmiljöer längs Vildmarksvägen och föreslår att Vilhelmina kommun ska undersöka möjligheterna att tillsammans med berörda aktörer öka platsens synlighet och attraktionskraft. Motionen hänvisar till exempel från andra kommuner där samverkan kring tillgänglighet, skyltning och infrastruktur stärkt både besöksnäring och lokal utveckling.

Utredning och nulägesbeskrivning

Motionen har överlämnats till Utvecklingsenheten för beredning. Inom ramen för arbetet har enheten undersökt vilka strategiska forum och etablerade samverkanskanaler som redan finns med de aktörer som nämns i motionen – Trafikverket, Vattenfall, Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten.

Det har framkommit att kommunen redan idag deltar i återkommande samverkansmöten med Trafikverket, Vattenfall och Länsstyrelsen, där frågor om infrastruktur, markanvändning och samhällsplanering behandlas. Region Västerbotten har dessutom ett regionalt utvecklingsansvar för besöksnäringen och leder arbetet enligt "Strategi för hållbar besöksnäring i Västerbotten 2022–2026", som betonar samverkan, hållbarhet och respekt för natur- och kulturmiljö.

Vid genomgång med berörda kollegor har följande nuläge vid Trappstegsforsen sammanställts:

- På platsen finns en säsongsbaserad kioskverksamhet med enklare servering. Byggnaden är uppförd på hjul och har med tiden kompletterats med tillfälliga tillbyggnader.
- Det finns ett utedass som i dagsläget har begränsad funktion.
- Några sittplatser och en parkeringsyta finns uppställda för besökare.
- Den som driver kiosken har markarrende från Vattenfall, som är markägare i området.

Kommunen har i nuläget ingen egen anläggning eller driftansvar vid Trappstegsforsen, men platsen används frekvent av både boende och besökare längs Vildmarksvägen.

Bedömning

Vilhelmina kommun delar motionärens uppfattning om att Trappstegsforsen är en värdefull resurs längs Vildmarksvägen och att platsen har potential att utvecklas vidare som del av kommunens natur- och besöksprofil.

Samtidigt behöver en eventuell utveckling ske i ett samlat planeringssammanhang, där markägande, tillgänglighet, trafiksäkerhet, kulturmiljö, naturvärden och rennäring vägs mot varandra. Området berör sannolikt samebyars nyttjanderätt, och samiska perspektiv behöver därför särskilt beaktas vid planering och förändring.

Kommunen bedömer att frågan om Trappstegsforsen med fördel kan hanteras inom ramen för det pågående arbetet med översiktsplanen, där ett av arbetspaketen handlar om att *undersöka behov, omfattning och möjlighet att ta fram ett kulturmiljöprogram*. Ett kulturmiljöprogram är enligt plan- och bygglagen ett verktyg för att identifiera och värdera miljöer av kulturhistoriskt intresse. I det arbetet kan Trappstegsforsen bli en pilotmiljö där natur-, kultur- och samiska värden belyses i samspel med besöksnäringens utveckling.

Kommunen har sedan tidigare regelbundna samverkansmöten med Trafikverket, Vattenfall och Länsstyrelsen Västerbotten, vilket skapar en naturlig arena för att lyfta frågan vidare. Trafikverket har exempelvis ett intresse i trafiksäkerhetsfrågan vid bron, och Vattenfall är markägare med ansvar kopplat till vattenkraftens miljö- och samhällsvärden.

Koppling till regionala mål

En utveckling av Trappstegsforsen ligger väl i linje med Region Västerbottens strategi för hållbar besöksnäring 2022–2026, som anger att utvecklingen av länets besöksmål ska vara:

- bra för besökare,
- bra för boende,
- skapa arbeten och livskraftiga verksamheter, och
- ske på naturens och kulturens villkor.

Strategin framhåller vikten av samverkan mellan kommuner, myndigheter och näringsliv samt att utvecklingen ska bidra till långsiktig hållbarhet – ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Genom att integrera frågan om Trappstegsforsen i kommunens plan- och kulturmiljöarbete kan Vilhelmina bidra till dessa mål och samtidigt skapa grund för framtida projekt med extern finansiering.

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.
2. Kommunen delar motionärens uppfattning om Trappstegsforsens potential som besöksmål och avser att uppmärksamma platsen inom det pågående arbetet med översiktsplanen, särskilt inom arbetspaketet som rör framtagande av ett kulturmiljöprogram.

3. Kommunen kommer i sina etablerade samverkansforum med Trafikverket, Vattenfall, Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten att föra vidare frågan som en möjlig gemensam utvecklingspunkt längs Vildmarksvägen.
4. Eventuella framtida åtgärder prövas utifrån hållbarhet, samisk kulturmiljö, trafiksäkerhet och planmässiga förutsättningar, i enlighet med Region Västerbottens strategi för hållbar besöksnäring 2022–2026.

Christer Staaf
Förvaltningschef

Bogge Bolstad
Handläggare

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Bogge Bolstad

Datum: 2025-10-31 08:41

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

20068CDA847F00D70F9A7BA07379CEA697AEA879AF952B9799F210C5C26930F5

Namn: Christer Staaf

Datum: 2025-10-31 08:32

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

20068CDA847F00D70F9A7BA07379CEA697AEA879AF952B9799F210C5C26930F5